



ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ

ЭКОЛОГИЯ КАЗАХСТАНА

WWW.IACOOS.KZ - WWW.ECOGOSFOND.KZ

№ 5 (064)

2021 ж. мамыр
май 2021 г.ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫҢ АҚПАРАТТЫҚ - ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

САНЫНДА / В НОМЕРЕ:

ҚАЗАҚСТАН МЕН ФИНЛЯНДИЯ ЭКОЛОГИЯ САЛАСЫНДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ЖАНДАНДЫРУҒА НИЕТТІ

Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиевтің Қазақстан-Финляндия сауда-экономикалық ынтымақтастық жөніндегі Үкіметаралық комиссиясының тең төрағалары Финляндия Республикасының Сыртқы сауда және халықаралық дамуға жәрдемдесу министрі Вилле Скиннаримен кездесуі өтті.

Кездесу барысында Қазақстан-Финляндия сауда-экономикалық ынтымақтастық жөніндегі Үкіметаралық комиссия аясындағы Қазақстан Республикасы мен Финляндияның саяси, сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық салалардағы екіжақты ынтымақтастық мәселелері талқыланды.

Сонымен қатар, Тең төрағалар табиғи уран концентраттарын жеткізу бойынша ядролық энергетика саласында қол жеткізілген прогресті, сондай-ақ Nurmien Logistics Services компаниясымен контейнерлік жүктерді тасымалдауда табысты ынтымақтастықты атап өтті.

Сонымен қатар, Экология министрлігінің басшысы «Қазақтелеком» АҚ-ның «Nokia» компаниясымен 5G технологияларын енгізу саласындағы жолға қойылған ынтымақтастығын оң бағалады, сондай-ақ фин компанияларын одан әрі белсенді ынтымақтастыққа шақырды. Сонымен қатар,



Экология министрлігінің басшысы «Қазақтелеком» АҚ-ның «Nokia» компаниясымен 5G технологияларын енгізу саласындағы жолға қойылған ынтымақтастығын оң бағалады, сондай-ақ фин компанияларын одан әрі белсенді ынтымақтастыққа шақырды.

Кездесу қорытындысы бойынша Тең төрағалар комиссия 11-отырысының хаттамасына, сондай-ақ комиссия шеңберіндегі ынтымақтастықты жандандыру жөніндегі бірлескен мәлімдемеге қол қойды.

Сондай-ақ экология, орман және балық шаруашылығы, қалдықтармен жұмыс істеу, су ресурстарын басқару саласындағы ынтымақтастықты кеңейту мақсатында Қазақстан Республикасының экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі, KaukoInternational Oy Ltd компаниясы және Qazaq-Фин технологиялық орталығы (QFTC) арасында ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойылды.

ҚР Экология,
геология және табиғи ресурстар
министрінің ресми сайты.

ЭКОЛОГИЯ МИНИСТРЛІГІ: ҚАЗАҚСТАНДА ҚОҚЫС ПРОБЛЕМАСЫ 2025 ЖЫЛҒА ДЕЙІН ШЕШІЛЕДІ

Экология, геология және табиғи ресурстар вице-министрі Ахметжан Пірімқұловтың төрағалығымен өткен жиналыс барысында қалдықтарды энергетикалық кәдеге жарату зауытын құрудың жоспары ұсынылды. Биыл Қазақстанның төрт өңірінде ҚТК-ны бөлек жинауға арналған 7230 контейнер орнатылып, жалпы қуаттылығы жылына 300 мың тонна болатын үш жаңа қоқыс сұрыптау кешені іске қосылады. Қазіргі уақытта полимер мен аралас қаптама (тетрапак) қалдықтарын қайта өңдеу кешендерін салу бойынша жобалар конкурстық іріктеуден өтуде. Өңірлерде ҚТК-ны бөлек жинауды дамытуға арналған нысандар іске қосылып, инфрақұрылымды дамытқанда 2025 жылға дейін қайталама шикізат (металл, шыны және пластик) өңдеу көлемін 30%-ға дейін жеткізуге мүмкіндік береді. Қайта өңдеуге жарамайтын қалдықтар жаңа экологиялық кодекске сәйкес энергияға айналдыру («Waste to Energy») зауыттарына жіберілетін болады.

«Қалдықтарды бөлек жинау және депозиттік-кепілдік жүйесін енгізу арқылы қалдықтардың 30%-ын қайта кәдеге жаратуға мүмкіндік береді. Қайта өңдеуге келмейтін қалдықтың 20% өртеуге жіберіледі. Қалған қалдықтар қатты ластанған және бүгінгі таңда оларды жоюдың жалғыз жолы - энергетикалық кәдеге жарату болып саналады», - дейді экология, геология және табиғи ресурстар вице-министрі Ахметжан Пірімқұлов.

Ағымдағы жылғы 20 мамырда Экология министрлігі қалдықтарды энергияға айналдыру жобалары бойынша аукциондық сауда-саттық жариялады. «Waste to Energy» кешендерін Ақтобе, Алматы, Өскемен, Нұр-Сұлтан, Қарағанды және Шымкент қалаларында іске қосу жоспарлануда. Зауыттардың құрылысы инвесторларды тарту есебінен жүргізу жоспарланған. Инвесторларға қойлатын басты талап - Еуропалық Парламент пен Еуропалық Одақ Кеңесінің 2010/75/ЕО директивасының нормасына сәйкес түтін газын тазартудың бес сатылы жүйесін орнату. Болашақ зауыттар шығарындыларды бақылайтын автоматтандырылған жүйемен жабдықталады. Қазіргі уақытта жер учаскелерін беру және инфрақұрылым



жүргізуге қатысты мәселелер пысықталуда.

Болжам бойынша, алты зауытты іске қосу нәтижесінде 2025 жылға қарай қалдық өңдеу көлемін 30%-ға дейін жеткізуге мүмкіндік береді. Өртеуге келмейтін қалдықтар көлемі 20% құраса, қалған қалдықты энергияға айналдыру жоспары тұр.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар
министрінің ресми сайты.

В СТОЛИЦЕ ОБСУДИЛИ ВОПРОСЫ РЕАЛИЗАЦИИ КОНЦЕПЦИИ ПО ПЕРЕХОДУ КАЗАХСТАНА К «ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ»

30 мая 2013 года в Казахстане была утверждена «Концепция по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике», направленная на повышение инновационности и конкурентоспособности государства.

К этой дате был приурочен круглый стол «Зеленая экономика» – парадигма инновационного и устойчивого развития Казахстана», организованный Библиотекой Елбасы совместно с Программой ООН PAGE «Партнёрство для действий по зелёной экономике» и Министерством экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан.



В мероприятии приняли участие Председатель Президиума Ассоциации экологических организаций Казахстана А.Н. Назарбаева, директор Библиотеки Елбасы Б.Б. Темирболат, министр экологии, геологии и природных ресурсов РК М.М. Мирзағалиев, член Совета директоров PAGE ООН, директор подразделения Плана в UNITAR А.Маккей, депутат Мажилиса Парламента РК Е.Н. Абаканов, профессор МГУ им. М.В. Ломоносова, академик Российской экологической академии С.Н. Бобылев, постоянный представитель ПРООН в Казахстане Я.Берши и другие известные деятели и эксперты в области защиты и сохранения окружающей среды.

Представители территориальных департаментов Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК, молодежных трудовых отрядов «Жасыл ел», ППС, магистранты и докторанты кафедр экологии и биологии вузов Казахстана и волонтеры Библиотеки Елбасы приняли участие в мероприятии посредством видеоконференции.

С момента обретения Казахстаном Независимости стратегические инициативы Первого Президента РК – Елбасы Нурсултана Абишевича Назарбаева направлены на улучшение экологии, расширение использования возобновляемых источников энергии, культивирование бережного отношения к природе.

В 2007 году на 62-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН Н.А. Назарбаев предложил разработать глобальную энергоэкологическую стратегию и обсудить ее на Всемирном саммите ООН по устойчивому развитию.

В 2011 году на сессии ООН им была выдвинута Программа партнерства «Зеленый мост», призванная усилить «зеленый» экономический рост в регионе. Программа была одобрена на Всемирном саммите ООН по устойчивому развитию «Рио+20» в качестве межрегионального механизма по переходу к «зеленой» экономике.

Успешная реализация одного из знаковых проектов Казахстана – выставки «ЭКСПО-2017» под названием «Энергия будущего» позволила привлечь лучшие мировые технологии в области энергосбережения, новые разработки и технологии использования альтернативных источников энергии.

Глава государства К.К. Токаев одним из основных направлений экономического курса страны назвал озеленение экономики и охрану окружающей среды, инициировав разработку национального проекта «Зеленый Казахстан» на 2021-2025 годы. В регионах страны претворяется в жизнь поставленная Президентом масштабная задача по высадке в течение пяти лет свыше 2 млрд деревьев в лесах и 15 миллионов деревьев в населенных пунктах для увеличения поглощения углерода и сдерживания усиливающегося опустынивания.

С 1 июля этого года вступает в силу новый Экологический кодекс РК, соответствующий международным законодательным стандартам в сфере охраны окружающей среды. Таким образом, Казахстан сумел стать первой страной на постсоветском пространстве, где начала реализовываться идея «зеленой экономики».

– В этом году все казахстанцы готовы отметить эпохальное по своей исторической значимости событие – 30-летие Независимости страны. Это не только юбилейная дата, но и возможность осмыслить результаты пройденного пути. В наши дни выражение «природа – не храм, а мастерская» никак не уместно, мировое сообщество осознает природу как источник жизни и единый организм. И это означает, что повышение качества жизни должно осуществляться при сохранении природного баланса и глобального экологического равновесия естественных экосистем. В Послании народу Казахстана 2012 года «Стратегия «Казахстан-2050». Новый политический курс состоявшегося государства» Первый Президент РК – Елбасы Нурсултан Абишевич Назарбаев среди глобальных вызовов XXI века выделяет глобальную энергетическую безопасность и истощаемость природных ресурсов. Идея «зеленой экономики» нашла свое отражение и в курсе Главы государства Касым-Жомарта Токаева. В своих выступлениях Президент отмечает идею «озеленения» экономики и охрану окружающей среды и что в среднесрочной перспективе рост экономики должен становиться все более «зеленым», – сказал директор Библиотеки Елбасы Бақытжан Темирболат.

– Всю новейшую историю Казахстана, с момента обретения Независимости и до сегодняшнего дня, Елбасы уделяет вопросам экологии пристальное внимание. В каждой стратегии модернизации Казахстана определяются четкие ориентиры на построение устойчивой и эффективной модели экономики, основанной на переходе страны на «зеленый» путь. Сегодня Международный центр зеленых технологий и инвестиционных проектов устанавливает

стратегические партнерские отношения с ведущими международными организациями и исследовательскими структурами европейских и азиатских стран, занимается конкретными прикладными проектами, отвечающими всем целям и задачам Программы партнерства «Зеленый мост»: трансфером и внедрением зелёных технологий, организацией реально работающих механизмов притока международных зелёных инвестиций для бизнеса Казахстана, активной интеграцией казахстанского оборота углеродных единиц в общемировой рынок парниковых газов, – отметила Председатель Президиума ОЮЛ «Ассоциация экологических организаций Казахстана» Алия Назарбаева.

– С начала реализации Концепции по переходу Казахстана к «зеленой» экономике прошло уже 8 лет, и сейчас мы можем отметить



достижение следующих результатов: в области возобновляемых источников энергии в стране построены и функционируют 115 объектов ВИЭ суммарной мощностью 1634,7 МВт. Прогнозная выработка электрической энергии 115 объектами ВИЭ составит порядка 3,2 млрд кВтч или 3% от общего объема производства электроэнергии. За 2019 энергоемкость ВВП снижена на 33,1% от уровня 2008 года, целевой индикатор до 2025 года достигнут досрочно. Доля переработанных и утилизированных отходов производства в 2020 составила 36 %, ТБО – 18 %, услугами по сбору и вывозу отходов обеспечены 81% населения страны.

В декабре 2020 года на Саммите климатических амбиций Глава государства объявил, что Казахстан обязуется достичь углеродной нейтральности к 2060 году. В прошлом году мы приступили к разработке Концепции низкоуглеродного развития. Сегодня все более актуальным становится реализация второй фазы Концепции по переходу к «зеленой экономике». Вторая фаза ориентирована на 2021-2030 годы и предусматривает меры по преобразованию национальной экономики, ориентированной на бережное использование воды,

поощрение и стимулирование развития и широкое внедрение технологий возобновляемой энергетики, – рассказал министр экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан Мағзұм Мырзағалиев.

Буквально на днях, 22 мая, Елбасы призвал казахстанцев делать как можно больше зеленых насаждений.

«Если все наши граждане вокруг своих домов, во всех городах и селах каждый год будут сажать деревья, то мы создадим «зеленую»

страну. Зеленые насаждения – это «легкие» населенных пунктов, чистый воздух, защита от непогоды. Мы создаем их для будущего поколения», – сказал Первый Президент РК.

Этот призыв поддержали и участники круглого стола, высадив деревья в парке возле Библиотеки Елбасы.

За более чем двадцатилетний период вокруг главного города страны вырос настоящий лес, в котором растут более 9,6 млн деревьев и около 1,8 млн кустарников. Постепенно расширяясь, лесной массив со

временем должен соединиться с Щучинско-Боровской курортной зоной, а затем и с лесами Павлодарской, Карагандинской и Костанайской областей.

Только в этом году дополнительно будут высажены более одного миллиона зеленых насаждений, что станет мощным вкладом в укрепление «зеленого» пояса столицы, созданного с целью защиты города от ветров и формирования благоприятного климата.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ЦИФРЛЫҚ ДАМУ МИНИСТРЛІКТЕРІ ЦИФРЛЫҚ ЖОБАЛАРДЫ ІСКЕ АСЫРУ САЛАСЫНДАҒЫ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ ЖАНДАНДЫРУҒА НИЕТТІ

Мұндай уағдаластыққа ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев пен ҚР цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі Бағдат Мусиннің кездесуі барысында қол жеткізілді.

Экология министрлігі бірқатар цифрлық жобаларды таныстырды. Олардың ішінде, жер шарының кез келген нүктесінен онлайн режимде бірнеше қарапайым қадамдардың көмегімен кен орындары бойынша геологиялық деректерге қолжетімділікті қамтамасыз етуге арналған минералдық ресурстардың ұлттық деректер банкі бар.

Бұл жүйенің басты қағидаты «rare is free» тұжырымдамасын пайдалану, яғни құжаттарды қағаз түрінде ұсыну қажеттілігінің болмауы, инвесторларды қызықтыратын және толық ақпаратқа барынша тікелей қол жеткізуін қамтамасыз ету болып табылады.

Цифрландырудың арқасында қор ақпаратымен танысу, өтінім беру, келісімге қол қою, 1 айдан 6 айға дейін созылуы мүмкін геологиялық ақпараттың көшірмесін жасау және көшірмелерін алу сияқты процестер алынып тасталды.

Сарапшылардың айтуынша, негізгі нәтиже «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» жаңа Кодекс процестерінің ашықтығын қамтамасыз ету арқылы салаға инвестициялардың өсуі болып табылады.

Сонымен қатар, кеңеске қатысушылар үшін еліміздің барлық экологиялық саласын цифрландыру және автоматтандыру, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен



интеграциялау тұжырымдамасы ұсынылды. ЕҚЫҰ-ны қаржыландыру шеңберінде әзірленген қоғамдық тыңдаулар бойынша модульдері және мониторингтің автоматтандырылған жүйесі бар бірыңғай экологиялық портал ұсынылды. Сондай-ақ, аңшылық алқаптар мен балық өсіретін жерлерді қауіпсіздендіру бойынша электрондық форматта аукциондар өткізудің жаңа мүмкіндіктері көрсетілді.

Сонымен қатар, кеңеске қатысушылар үшін еліміздің барлық экологиялық саласын цифрландыру және автоматтандыру, сондай-ақ

басқа да мемлекеттік органдардың ақпараттық жүйелерімен интеграциялау тұжырымдамасы ұсынылды. ЕҚЫҰ-ны қаржыландыру шеңберінде әзірленген қоғамдық тыңдаулар бойынша модульдері және мониторингтің автоматтандырылған жүйесі бар бірыңғай экологиялық портал ұсынылды.

Сонымен қатар «Охотзоопром» РМК инспекторларының қызметін цифрландыру бойынша нәтижелер көрсетілді, суды жедел және ашық есепке алуды ұйымдастыруға бағытталған «цифрлық қосарланған» арналар негізінде «Қазсушар» РМК суару жүйесін цифрландыру бойынша алдағы жоспарлар туралы ақпарат ұсынылды.

Өз кезегінде, Цифрлық даму министрлігі экология, орман шаруашылығы және су ресурстары салаларында Жерді қашықтықтан зондау негізінде ғарыштық мониторинг мүмкіндіктерін көрсетті.

Айта кетейік, ведомстволар балық және басқа да су жануарлары мониторингінің ақпараттық жүйесін құруды пысықтауды жоспарлап отыр. Бұл жүйені енгізу балық өнімдерінің көлеңкелі айналымын төмендетеді және бюджетке шамамен 40 млрд.тенге пайда әкеледі деп күтілуде.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ЗАҢНАМА-ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО

ЖАҢА СУ КОДЕКСІНІҢ ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ 2021 ЖЫЛДЫҢ СОҢЫНА ДЕЙІН БЕКІТІЛЕДІ

Жаңа Су кодексінің тұжырымдамасы 2021 жылдың соңына дейін бекітіледі. Бұл жайында Мәжіліс депутаттарының сауалына ҚР Премьер-Министрінің орынбасары Роман Склярдің жауабында айтылған, деп хабарлайды ҚазАқпарат тілшісі.

«Бүгінгі таңда көктемгі су тасқыны кезінде су тапшылығы мәселелері байқалуда, бұл Үкімет пен қоғамды қатты алаңдатады. Траншекаралық ынтымақтастықты жүзеге асырумен қатар жаңа Су кодексінің тұжырымдамасы әзірленуде. Оның негізгі қағидаты елдің су ресурстық әлеуетін сақтау мәселесі болады. Жаңа Су кодексінің тұжырымдамасы



2021 жылдың соңына дейін бекітіледі деп күтілуде», - деді Үкімет басшысының орынбасары. Сонымен қатар ол қазіргі уақытта Қазақстан Республикасында су ресурстарын 2030 жылға дейін басқару жөніндегі ұлттық жоба әзірленіп жатқандығын айтады.

«Ұлттық жобаның басым бағыттарының қатарына су дипломатиясын нығайту арқылы мемлекетаралық су қатынастарын жетілдіру, су ресурстарын цифрландыру, есепке алу және мониторинг жүргізу, сондай-ақ суды үнемдеу технологияларын енгізу кіреді», - деді Роман Скляр.

Inform.kz

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ - ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

КОНЦЕПЦИЮ РАЗВИТИЯ НАУКИ ДО 2025 ГОДА РАЗРАБОТАЛИ В КАЗАХСТАНЕ

Министерством образования и науки подготовлен проект Постановления Правительства «Об утверждении Концепции развития науки Республики Казахстан до 2025 года».

При разработке данной Концепции были учтены рекомендации ОЭСР в рамках Обзора практики устранения барьеров и ограничений в сфере функционирования рынка услуг НИР в государствах-членах ЕАЭС, говорится в документе.

Концепция направлена на решение прикладных проблем национального уровня. Реализация Концепции способствует устранению барьеров, препятствующих привлечению инвестиций из частного сектора в науку и развитию науки в целом, повышению глобальной конкурентоспособности казахстанской науки и увеличению ее вклада в социально-экономическое развитие страны.

На 2021–2023 годы утверждены новые приоритетные направления развития науки:

- рациональное использование водных ресурсов, животного и растительного мира, экология;
- геология, добыча и переработка минерального и углеводородного сырья, новые материалы, технологии, безопасные изделия и конструкции;
- энергетика и машиностроение;
- информационные, коммуникационные и космические технологии;
- научные исследования в области естественных наук;
- наука о жизни и здоровье;
- исследования в области образования и науки;
- исследования в области социальных и гуманитарных наук;
- устойчивое развитие АПК и безопасность сельскохозяйственной продукции;
- национальная безопасность и оборона.

По данным Министерства, на сегодняшний день аккредитованы 1034 субъекта научной и научно-технической деятельности, среди которых 626 юридических и 408 физических лиц.

Ежегодно организациями образования РК выпускаются в среднем 670 докторантов и около 20 тыс. магистрантов.

Несмотря на проводимую государственную политику по развитию науки, Казахстан сегодня занимает следующие позиции в мировых рейтингах конкурентоспособности.

Так, согласно Global Innovation Index Казахстан в 2020 г. занял 77 место из 131 страны. Global Innovation Index складывается из 82 различных переменных, характеризующих инновационное развитие стран мира.

В соответствии с отчетом ГИК ВЭФ, Казахстан в 2019 г. по фактору «Инновационный потенциал» опустился в рейтинге с 87 на 95 место среди 141 страны. Снижение показателя связано с низкими объемами расходов на НИОКР по сравнению со странами ОЭСР (0,12% от ВВП), низким уровнем узнаваемости научных институтов (0,01 из 100), низким

уровнем заявок на регистрацию товарного знака (195 ед. на 1 млн человек).

Согласно ежегодному индексу инноваций Bloomberg, в 2020 году Казахстан занял 59 место из 200 проанализированных стран. Данный индекс рассчитывается по 7 индикаторам, таким как патентная активность, количество ученых, эффективность высшего образования, количество технологических компаний, продуктивность, количество производств с надбавленной стоимостью и расходы на НИОКР относительно ВВП.

Как отмечается, основные подходы Концепции направлены на достижение Стратегического показателя Национального плана развития Республики Казахстан до 2025 года «Инновационный потенциал» ГИК ВЭФ, место в рейтинге 70 в 2025 году.

Реализация Концепции будет осуществлена в рамках Общенационального приоритета 3 «Качественное образование» задачи 6 «Повышение глобальной конкурентоспособности казахстанской науки и увеличение ее вклада в социально-экономическое развитие страны» Национального плана развития Республики Казахстан до 2025 года.

Концепция сохранит преемственность и будет нацелена на повышение глобальной конкурентоспособности казахстанской науки и увеличение вклада науки в социально-экономическое развитие страны через повышение результативности научных исследований, обеспечение прозрачности и транспарентности при финансировании научных проектов, увеличение качества материально-технического оснащения научных организаций, развитие потенциала ученых и исследователей и др., отмечают разработчики. Реализация Концепции будет осуществляться на принципах доступности, открытости и гласности, обратной связи.

Принцип доступности предполагает, что мероприятия Концепции должны быть доступны для всего научно-технического потенциала и включать в себя подходы и инструменты, максимально охватывающие все отрасли развития науки. Для этого будут реализованы мероприятия с учетом потребностей бизнеса научных разработок.

Принцип открытости и гласности предусматривает вынесение Концепции на обсуждение широкой научной общественности с целью повышения результативности принимаемых мер. Для этого проведены обсуждения с участием ведущих стейкхолдеров науки, что позволило учесть позиции всех заинтересованных лиц и организаций.

Принцип обратной связи предполагает решение основных проблемных вопросов не только в рамках проведения научно-технических исследований, но и с использованием цифровых ресурсов в сфере науки. Реализация поставленных задач стимулирует рост конкурентоспособности отечественной науки и повысит ее вклад в социально-экономическое развитие страны.

Для достижения поставленной цели определены три основные

направления:

В центре внимания – Ученый (Развитие научного потенциала ученых); Сильные Институты – Сильная Наука (Обеспечение высокого качества институтов научной экосистемы); Наука – Стране (Участие науки в решении прикладных проблем социально-экономического развития национального уровня).

Для реализации вышеуказанных задач будут достигнуты целевые индикаторы, направленные на повышение глобальной конкурентоспособности казахстанской науки, увеличение ее вклада в социально-экономическое развитие Республики Казахстан и привлечение науки для решения прикладных проблем национального уровня, говорится в документе.

Ожидается достижение положительных изменений и целевых значений, определяемых на основе оценки количественных и качественных наукометрических показателей науки.

Реализация Концепции будет осуществляться в три этапа. На начальном этапе планируется проведение полного анализа текущего состояния потенциала кадрового состава науки и научных организаций. Также будет проведен мониторинг качества казахстанских научных изданий. Будут проведены тренинги и семинары по повышению навыков по академическому письму, английскому языку, подаче заявок на международные гранты, навыкам коммерциализации РННТД, подаче заявок на патенты, навыкам маркетинга, навыкам PR-продвижения и персонального бренда и др.

На основном этапе будут внесены изменения и дополнения в действующие нормативные правовые документы. Будет проведен аудит всех научных организаций на предмет эффективности и результативности их работы, а также оценка их материально-технического оснащения. Будут предоставлены соответствующие виды финансирования, в том числе базовое, грантовое, программно-целевое, гранты на коммерциализацию РННТД и др. Будут проведены форсайтные исследования при участии ведущих ученых и предпринимателей страны и др.

На завершающем этапе будут определены приоритеты развития науки, обновлено материально-техническое оснащение научных организаций, количество казахстанских статей и обзоров, опубликованных в рейтинговых изданиях Q1 и Q2 будет значительно увеличено, отечественный рынок будет обеспечен новыми наукоемкими производствами, созданными на основе казахстанских научных разработок, будет налажена практика выплаты авторского вознаграждения разработчикам РННТД и объектов интеллектуальной собственности и т.д.

Полностью посмотреть документ можно на сайте «Открытые НПА», где он размещен для публичного обсуждения до 9 июня.

Zakon.kz

МОЛОДЕЖЬ АЛМАТЫ ПРОВЕЛА ЭКОЛОГИЧЕСКУЮ АКЦИЮ

2 мая т.г. молодежные организации Алматы при поддержке городского акимата провели экологическую акцию «Таза көлдер, өзендер және бұлақтар» на территории озера Сайран, посвященную Дню единства народа Казахстана, передает МИА «Казинформ» со ссылкой на региональную Службу коммуникаций.

Акция проведена с участием волонтеров молодежных ресурсных

центров города Алматы, этнокультурными объединениями и молодежными организациями города. Очистительные работы были проведены вдоль левого и правого побережий протяженностью более 2 км.

«Мы должны уделить должное внимание природе, а именно - очистке территории, экологическому воспитанию молодежи», -

отметили организаторы мероприятия.

Цель мероприятия – формирование экологической культуры у молодежи.

В ходе мероприятия было обеспечено соблюдение санитарных требований: масочный режим, социальная дистанция.

Inform.kz

ЭКОЛОГИЯ МИНИСТРЛІГІ КИІКТЕР ПОПУЛЯЦИЯСЫН САҚТАУҒА ШАҚЫРАДЫ

Киіктердің дүниежүзілік таралымының 90% - дан астамы Қазақстанда мекендейді. Олардың - Бетпақдала, Орал және Үстірт секілді үш популяциясы бар.

Киіктің қазіргі заманғы жайылым аймағы еліміздегі он әкімшілік облыстың аумағын қамтып, тіпті Өзбекстан мен Ресей Федерациясының көршілес облыстарына да таралады.

Қазіргі таңда жануарлардың сирек кездесетін және жойылып бара жатқан түрлері мен киіктерді қорғау, өсімін молайту және пайдалану саласындағы іс-шараларды орындауды Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитетінің «Охотзоопром «ӨБ» РМҚК жүзеге асыратынын атап өткен жөн.

Айта кетейік, еліміздегі киіктердің саны әр жылдары өзгеріп отырды. Мәселен, XX ғасырда киіктердің ең көп саны 1970-ші жылдары – 510 мыңнан 1 млн.200 мың дараққа дейін, ең аз саны – 1990-шы жылдары – 148 -ден 976 мың дараққа дейін тіркелді. Содан кейін 10 жыл бойы, негізінен браконьерліктің нәтижесінде тұрақты төмендеу байқалды. XXI ғасырдың басында олардың саны едәуір төмендеп, 2003 жылы 21,1 мыңға жетті. Қазіргі уақытта ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі,



ЭКОЛОГИЯ МИНИСТРЛІГІ КИІКТЕР ПОПУЛЯЦИЯСЫН САҚТАУҒА ШАҚЫРАДЫ

Охотзоопром, Зоология институты қабылдаған қорғау шараларының арқасында киіктердің саны қалпына келе бастады. 2019 жылғы мәліметтер бойынша тұрғындарының саны 334 400 адамды құрайды. 2020 жылы пандемияға байланысты есеп жүргізілген жоқ. Қазір есеп қайта

жанданды және нәтижелері ағымдағы жылдың соңында белгілі болады.

Киіктерді қорғау үшін Комитет, ҚР Ішкі істер министрлігі және Ұлттық қауіпсіздік комитеті жыл сайын браконьерлікпен күрес бойынша «киік» табиғатты қорғау акциясын өткізеді. Сондай-ақ, Қазақстанда киіктерді, олардың бөліктері мен дериваттарын ғылыми мақсаттарда пайдаланудан басқа, пайдалануға тыйым салу 2023 жылға дейін ұзартылды.

Естеріңізге сала кетейік, Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев киіктерді атқаны үшін жазаны қатандату қажеттігін айтты. Елімізде браконьерлік үшін қылмыстық заңнама күшейтілді. Мәселен, Қылмыстық кодекстің 339-бабы киікті, оның бөліктерін немесе дериваттарын, оның ішінде киік мүйіздерін заңсыз олжалағаны, иемденгені, сақтағаны, өткізгені, әкелгені, әкеткені, жібергені, тасымалдағаны немесе жойғаны үшін мүлкі тәркіленіп, 3 жылдан 5 жылға дейін бас бостандығын шектеуді не одан айыруды көздейтін жаңа бөлікпен толықтырылды.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

В КАЗАХСТАНЕ ПРОДОЛЖАЕТСЯ ОКОТ САЙГАКОВ

В Казахстане в ареалах обитания сайгаков (10 областей) начался период окота, который продлится до



конца мая текущего года. В этой связи в местах скопления и миграции сайгаков с начала мая проводятся рейды по

созданию безопасных условий для окота.

Министерством экологии, геологии и природных ресурсов РК для наблюдения за этим процессом и изучения ситуации был организован пресс-тур в Жаксынский район Акмолинской области.

Напомним, на основании Совместного приказа при участии природоохранных структур, МВД РК, КНБ РК, МЭГПР РК сегодня проводится широкомасштабная природоохранная акция «Сайгак». В рамках акции усилены охранные мероприятия путем выставления блок-постов на участках обитания и окота сайги. В акции задействованы более 200 инспекторов РГКП «ПО «Охотзоопром» Комитета лесного хозяйства и животного мира Минэкологии.

Следует отметить, что свыше 90% всемирной популяции сайгаков приходится на Казахстан. У нас обитают 3 популяции сайгака - Бетпақдалинская, Уральская и Устьюртская. С начала месяца в связи с благоприятными погодными условиями окот сайги проходит в стабильном состоянии, факторы беспокойства не наблюдаются. В разрезе популяции окот

составляет:

- Бетпақдалинская популяция – 10%;
- Уральская популяция – 25%;
- Устьюртская популяция – 50%.

По данным учета 2019 года, количество животных составило 334 400 особей: Бетпақдалинская популяция - 111 500 особей, Уральская - 217 000, Устьюртская - 5 900.

В 2020 году из-за коронавирусной пандемии учет не производился. В настоящее время учет возобновлен, результаты которого будут получены в конце текущего года.

Отметим, для сохранения и увеличения численности этих животных Минэкологии введен запрет на пользование сайгаками, их частями и дериватами на всей территории Казахстана до 2023 года, кроме использования в научных целях.

Также в этих целях в Уголовном кодексе РК ужесточены меры наказания за браконьерство на сайгаков, вплоть до лишения свободы сроком до 12 лет и конфискации имущества.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ҚАПШАҒАЙ ҚАЛАСЫНДА БРАКОНЬЕРЛЕРДЕН 530 КЕЛІ БАЛЫҚ ТӘРКІЛЕНДІ

Балқаш-Алакөл бассейнінің су айдындарында браконьерліктің алдын-алу және онымен күресу мақсатында, экология, геология және табиғи ресурстар мен ішкі істер министрлерінің арасында Балқаш-Алакөл бассейнінің су айдындарында браконьерлікпен күресу бойынша жедел-профилактикалық іс-шаралар жүргізу бойынша қабылданған жоспар және бірлескен бұйрықты іске асыру шеңберінде Қапшағай қаласында балық ресурстарын заңсыз сақтау фактісі анықталды.

Айта кетсек, И. азаматшасында 530 келі балықтың бірнеше түрі, сондай-ақ, 140 км (140 000 метр) жуық пайдалануға тыйым салынған балық аулау құралдары (синтетикалық моножіптер мен моноталшық) тәркіленді. Балық ресурстарына келтірілген алдын-ала залал көлемі 1 млн 211 мың теңгені құрады.

Қазіргі уақытта аталған факті бойынша қылмыстық іс қозғалып, тергеу жұмыстары жүргізілуде, рейдтік іс-шаралар жалғасуда.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.



КАЗАХСТАНСКО-РОССИЙСКИЙ БИОСФЕРНЫЙ ЗАПОВЕДНИК СОЗДАДУТ В ЗКО

«В настоящее время Ассоциацией сохранения биоразнообразия Казахстана (АСБК) совместно с Фондом Михаэля Зуккова реализуется проект КАДИ/CADI (Инициатива по пустыням Центральной Азии), который направлен на сохранение уникальных умеренных пустынь Центральной Азии», – написал Роман Скляр в своем ответе на депутатский запрос.

После создания ГПР Фонд и АСБК готовы поддержать создание трансграничного казахстанско-российского биосферного заповедника на базе существующего российского биосферного заповедника «Озеро Эльтон» (Волгоградская область РФ) и планируемого резервата.

«В свою очередь после создания ГПР будут начаты

переговоры с Российской Федерацией по созданию трансграничного казахстанско-российского биосферного заповедника», - заключил зампремьера.

Ранее Р. Скляр рассказал о ходе строительства природного резервата «Бокейорда».

По его словам, согласно установленному порядку для создания ГПР и заказника в Западно-Казахстанской области необходимо выполнение отдельных требований законодательства, из которых выполнены:

- 1) разработано ТЭО создания резервата на общей площади 343 040,1 га и заказника на общей площади 314 504 га, с штатной численностью 78 единиц, получено заключение государственной экологической экспертизы;
- 2) разработан проект Постановления Правительства «О

создании Ащизекского государственного природного заказника республиканского значения и республиканского государственного учреждения «Государственный природный резерват «Бокейорда» Комитета лесного хозяйства и животного мира Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан»;

3) Главой государства одобрено выделение штатной численности для обеспечения деятельности ГПР и заказника;

4) на данный момент формируется бюджетная заявка для создания резервата и заказника на 2021 год, которая будет вынесена на рассмотрение Республиканской бюджетной комиссии.

Inform.kz.

КАЗАХСТАН И КИТАЙ МОГУТ ПОСТРОИТЬ ВОДОХРАНИЛИЩЕ НА ОБЪЕДИНЕННОМ ГИДРОУЗЛЕ «ДОСТЫК»

Для строительства водохранилища на объединенном гидроузле «Достык» на реке Хоргос в селе Баскунчан Панфиловского района Алматинской области будет разработана проектно-сметная документация. Об этом стало известно в ходе рабочей поездки в регион Генерального директора РГП «Казводхоз» Комитета по водным ресурсам Алтая Елжасова.

Объект находится на границе с Китайской Народной Республикой на трансграничной реке Хоргос. Объединенный гидроузел, введенный в эксплуатацию в 2013 году, занимает подвешенную орошаемую площадь 14,5 тыс. га. Пропускная способность сооружения 456,0 м³/с.

За последние 3 года в данном гидроузле наблюдается небольшой приток воды из сопредельного государства, изменение климатических условий, что стало актуальной проблемой для фермеров. Местные специалисты и руководители крестьянских хозяйств отметили, что решить данную проблему возможно путем строительства водохранилища на реке Хоргос.

«Одной из основных проблем в нашем районе является нехватка поливной воды. Это напрямую связано с экологической обстановкой. Дело в том, что в горах происходит уменьшение ледников, что



приводит к меньшему притоку воды. Обе страны разделяют эту речную воду поровну. Однако, поскольку подаваемая вода проходит по руслу реки, можно решить проблему кардинально, построив водохранилище», - сообщил руководитель Панфиловского производственного участка Алматинского филиала РГП «Казводхоз» Турысбек Нурахметов.

Учитывая данное предложение, Алтай Елжасов провел выездное совещание с местными исполнительными органами, в ходе которого

были рассмотрены вопросы, поднятые фермерами.

Также руководитель Алматинского филиала обозначил значимость строительства водохранилища в регионе. По итогам рабочей поездки принято решение разработать проектно-сметную документацию на строительство нового водохранилища на реке Хоргос и вынести предложения в Министерство экологии, геологии и природных ресурсов и Правительство.

«Данный объект находится в трансграничной зоне. Поэтому это вопрос, который рассматривается на уровне правительств двух стран. Тем не менее, сейчас, определив место для строительства объекта, местные исполнительные органы рассмотрят проектно-сметную документацию и представят ее в Минэкологии», - отметил Генеральный директор РГП «Казводхоз» Алтай Елжасов.

Отметим, гидроузел «Достык» является командным пуском для магистрального канала «Алмалы», из которого производится водообеспечение двух каналов - «Бас Кучан» и «Аяк Кунчан». В настоящее время ведутся работы по автоматизированному управлению объектом.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

НСОС КОМПАНИЯСЫ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА ШЫҒАРЫНДЫЛАРДЫ АЗАЙТУ ҮШІН ЖАҢА СУ ТАЗАЛАУ НЫСАНЫН ІСКЕ ҚОСАДЫ

Мұндай тапсырманы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев берген болатын. Осыған байланысты министрлік пен компания арасындағы келісім негізінде нысан құрылысы басталды.

Ол іске қосылғаннан кейін мұнаймен бірге келетін судың құрамындағы ластаушы заттар көлемі төмендеп, қоршаған ортаға зиян азаяды. Бұл туралы ҚР Экология, геология және ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің төрағасы Зұлфұхар Жолдасовтың өңірге сапары барысында белгілі болды.

Министрлік өкілдері су тазалау ғимаратының құрылысымен танысып, саркынды суды тазалаудың экологиялық тиімділігі мәселесін талқылады.

«Су тазалау станциясы құрылысын бастарда табиғат қорғау қызметіндегі озық технологияларды қолдану мәселесін ескердік.

Аталған жоба өндірістік те, экологиялық та мәселелерді шешеді. Тазаланатын су көлемін арттыру арқылы Астрахань-Мангышлак су құбырынан алынатын су көлемін 70%-ға азайтамыз және булану тоғандарына жіберілетін су сапасын жақсартамыз. Суды қосымша тазалау арқылы құрамындағы метанол, мұнай, күкіртсутек, темір және қатты заттардың көлемі азаяды», - деді North Caspian Operating компаниясы Бас директорының орынбасары Ерлан Марабаев. Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің төрағасы Зұлфұхар Сансызбаевтың сөзінше, бұрын мұнайдан қалған өндірістік саркынды судың құрамындағы лас заттар көлемі шекті шамадан асып кету жағдайлары тіркелген. Жаңа жоба сол проблеманы жоюға мүмкіндік береді.

«Енді зауытта суды тазалау екі фаза бойынша жүрмек: бірі -

өндірісте, екіншісі - осы жаңа станцияда. Су құрамындағы метанолды тазалау 65%-ға, мұнай заттары бойынша 95%-ға, күкіртсутек бойынша 75%-ға азайтап. Сол себепті бұл экологиялық тұрғыдан өте маңызды шара. Оның үстіне Астрахань-Маңғыстау магистралінен келетін суды Атырау, Маңғыстау облыстарының халқы тұтынады. Оны мұнай компаниясының тұтынуды азайтса, су жергілікті халыққа жеткілікті болады», - деді комитет төрағасы.

Қазіргі уақытта су тазалау станциясы орнында негізгі құрылыс жұмыстары басталды. Ол 2022 жылдың желтоқсанында аяқталып, нысан 2023 жылдың басында пайдалануға беріледі деп күтілуде.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

СТРАНЫ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ УТВЕРДИЛИ ЛИМИТЫ ВОДОЗАБОРА И РЕЖИМ РАБОТЫ НАРЫН-СЫРДАРЬИНСКОГО КАСКАДА ВОДОХРАНИЛИЩ НА ВЕГЕТАЦИОННЫЙ ПЕРИОД



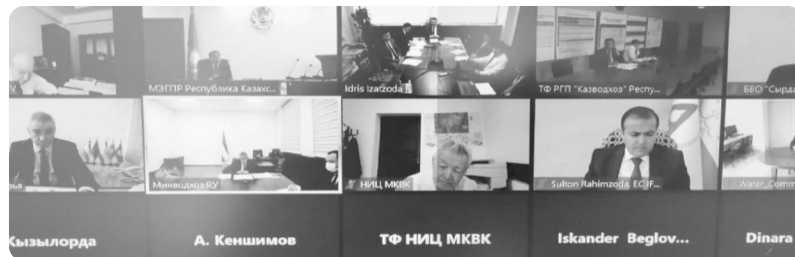
В формате видео-конференции состоялось 80-е заседание Межгосударственной координационной водохозяйственной комиссии.

Заседание прошло под председательством первого заместителя министра энергетики и водных ресурсов Республики Таджикистан Джамшеда Шонмзода.

Казахстанскую делегацию возглавил вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Серик Кожаниязов. Республику Узбекистан представлял министр водного хозяйства Шавкат Хамраев, Республику Туркменистан - первый заместитель государственного комитета водных ресурсов Довлетмурад Маммедов.

В ходе встречи были рассмотрены итоги межвегетационного периода 2020-2021 года, утверждены лимиты водозабора для стран и рассмотрен режим работы Нарын-Сырдарьинского каскада водохранилищ на вегетационный период 2021 года.

Кроме того, Научно-информационный центр Межгосударственной координационной водохозяйственной комиссии Центральной



Азии доложил о ходе проводимых работ для выполнения предложений и инициатив, озвученных на Саммите глав государств – учредителей МФСА в г. Туркменбаши.

Отметим, стороны продолжают углублять всестороннее сотрудничество на основе принципов взаимоваужения и добрососедства в рамках работы МКВК.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

МАЛАЙСАРЫ АУЫЛЫНДАҒЫ МАЙ ТОПТЫҚ СУ ҚҰБЫРЫНЫҢ РЕЗЕРВУАРЫ ТОЛЫҚТАЙ ТАЗАРТЫЛДЫ

Малайсары ауылындағы ауыз су барлық талапқа сәйкес келеді. Бұл туралы «Қазсушар» РМК-ны қызметкерлерінің аталған ауылға жұмыс сапары барысында белгілі болды.

Павлодар облысы Май ауданы Малайсары ауылындағы Май топтық су құбыры Су тазарту станциясының резервуарлары толықтай тазартылды. Еске сала кетейік, аталған ауыл тұрғындары ауыз суда ерекше дәм бар деп БАҚ өкілдеріне шағымданған болатын. Осы мәселе бойынша, Су ресурстар комитетінің өкілдері жұмыс сапарымен аталған ауылға барды.

Онда жергілікті тұрғындармен кездесіп, далалық жүрмелі жиын өткен болатын. Жиын қорытындысымен, сала комитеті ауыл белсенділерін тарта отырып резервуарларды тазарту жөнінде шешімге келді. Қазір осы мәселе бойынша жұмыстар толықтай жүргізілді. «Су айдау станциясында екі резервуар бар. Біріншісіндегі суды түгелдей ағызып, гипохлоридпен тазаладық.



Екінші резервуарды да дәл солай тазаладық. Ауылдың төрт жерінен артық су шығарылды. Содан кейін, тұрғындардың өздерін қатыстыра отырып тауелсіз комиссия құрылды. Олар тазартылғандарды тексеріп, оң бағасын берді» - деп атап өтті «Май-Сервис» МҚК-ның директоры Серік Құсайынов.

Бұдан бұрын хабарлағандай, комиссия құрамына Павлодар облыстық мәслихат депутаты, жергілікті тұрғындар мен ауыз суға жауапты мамандар кірді. Барлығы атқарылған жұмысқа оң қорытынды берді. Сөзге дәйек ретінде, Май аудандық санитарлық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы ауыз су барлық талапқа сәйкес келеді деп хабарлады. Енді резервуарды тазарту жұмыстары жылына 2-4 рет жүргізілетін болады.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ПЛОЩАДЬ ОРОШАЕМЫХ ЗЕМЕЛЬ УВЕЛИЧИТСЯ НА 3 МЛН ГА



Площадь орошаемых земель увеличится на 3 млн га, об этом стало известно на выездном заседании Комитета по аграрным вопросам, природопользованию и развитию сельских территорий Сената Парламента РК в Туркестанской области.

Площадь орошаемого земледелия в стране составляет не более 8 % от общей площади освоенных земель, а полученная из нее продукция составляет 35 % от валовой продукции сельского

хозяйства. Поэтому в соответствии с поручением Главы государства планируется поэтапное увеличение орошаемых земель до 3 млн гектаров.

«Все меры, принимаемые регионом в этом направлении, можно взять как успешный пример. Безусловно, орошаемые земли – это не только гарантированно богатый урожай, высокая отдача, «золотой запас» сельского хозяйства, но и жизнь, социальное положение, судьба населения, проживающего в этих регионах. Площадь орошаемого земледелия в стране составляет не более 8 % от общей площади освоенных земель, а полученная из нее продукция составляет 35 % от валовой продукции сельского хозяйства. Поэтому, в соответствии с поручением Главы государства, поэтапно планируется увеличить орошаемые земли до 3 млн гектаров. Мероприятия по строительству гидромелиоративных систем и 38 новых водохранилищ до 2030 года будут реализованы в рамках разрабатываемого Национального проекта по управлению водными ресурсами», - отметил Председатель Комитета Али Бектаев.

На совещании также было отмечено, что на правительственном и местном уровнях проведена большая работа по решению дефицита поливной воды для сельхозтоваропроизводителей.

Также вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Серик Кожаниязов проинформировал, что, в связи со сложившимся дефицитом водных ресурсов, вопрос внедрения контроля и учета в целях экономии водных ресурсов становится очень актуальным. При этом Министерство намерено до 2025 года

реконструировать и построить более 4,0 тыс. километров оросительных сетей примерной стоимостью 192,0 миллиарда тенге (без учета головных и иных сооружений).

«Это позволит в результате снизить расход воды с 40 % до 17% в год или около 1,5 км³ в год. Так, в 2020 году реализован первый пилотный проект по цифровизации магистрального канала К-19 в Мактааральском районе, где установлена система учета и контроля воды», - подчеркнул заместитель главы Минэкологии Серик Кожаниязов.

Кроме того, Генеральный директор РГП «Казводхоз» Алтай Елжасов сообщил, что для недопущения потерь сточных вод и регулирования порядка подачи воды в данном регионе впервые в области утвержден тариф (328,6 тенге за 1000 м³ сточных вод). В результате крестьянам был введен порядок распределения сточных вод только в соответствии с потребностью.

«В результате реализации крупных водных объектов в соответствии с Комплексным планом социально-экономического развития Туркестанской области до 2024 года в регион дополнительно подаются 200 млн м³ поливной воды», - отметил Алтай Елжасов.

Стоит отметить, что в Туркестанской области реализуются проекты с объемом финансирования 153 миллиарда тенге, что составляет 50% от всех предусмотренных инвестиций.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ВОДООТВЕДЕНИЯ В АКМОЛИНСКОЙ ОБЛАСТИ

Как известно, в состав Акмолинской области входят 2 города областного значения (Кокшетау и Степногорск) и 17 районов, в которых 8 городов районного подчинения (Акколь, Атбасар, Державинск, Есиль, Ерейментау, Макинск, Степняк, Щучинск). К наиболее крупным объектам относятся городские коммунальные предприятия с правом хозяйственного ведения городов Кокшетау, Щучинска и Степногорска.

Одной из важнейших экологических проблем Акмолинской области является отсутствие очистных сооружений и изношенность канализационных сетей в



городах и районных центрах.

В городах Кокшетау и Степногорске станции биологической и механической очистки построены в 70-80-е годы прошлого века, имеют большой процент износа сооружений и требуют капитального ремонта или полной замены.

Обстановка по строительству новых канализационных очистных сооружений в области сложилась следующая.

В 2010 году в г.Кокшетау было начато строительство новых канализационных очистных сооружений производительностью 50 тыс.м³/сутки. В 2013 году в связи с корректировкой ТЭО строительство объекта было приостановлено. В настоящее время для дальнейшего строительства требуются финансовые средств.

В г.Щучинске в 2012 году запущен новый комплекс очистных сооружений, предприятием «Бурабай Су» самостоятельно проведены ремонты по недоработкам в строительстве генподрядчика - ТОО «Концерн Найза курьлыс». В настоящее время очистные сооружения, согласно предоставляемым в Департамент экологии данным отчетности по программе экологического контроля, работают эффективно.

В 2012 году завершено строительство и запущена в работу станция биологической очистки стоков п.Косшы ГКП на ПХВ «Қосшы коммуналдық қызметі» производительностью 2 500 м³/сут. Но очистные сооружения, согласно предоставляемым в Департамент экологии данным отчетности по программе экологического контроля, в настоящее время работают неэффективно.

В Акмолинской области в 2014 г. запущена в работу после реконструкции станция биологической очистки стоков ГКП на ПХВ «Целиноград Су Арнасы» мощностью до 3 тыс.м³/сут, очистные сооружения

работают эффективно.

С 2013 года начато строительство канализационных очистных сооружений производительностью 10 000 м³/сутки в п. Зеленый бор и п.Бурабае Акмолинской области.

Строительство планировалось завершить в 2020 году. В настоящее время подготовлен проект Ш-й очереди: строительство в п.Бурабае разводящих сетей водоотведения протяженностью 11 км и КНС от поселка до новых очистных сооружений. Договор заключен с филиалом «Енбек-Кокшетау» - РГП на ПХВ «Енбек» на сумму 1 119 млн тенге. Новый проект предусматривает реконструкцию главной КНС в п.Бурабае, строительство новой КНС в п.Зеленый бор, а также строительство дополнительных канализационных сетей в прилегающих к ним населенных пунктах. Ожидаемый срок завершения работ – 2021 г.

В настоящее время также решается вопрос охвата централизованной канализационной сетью санаториев и зон отдыха в районе ЩБКЗ.

Разработан проект строительства водоснабжения и водоотведения к здравницам, расположенным вокруг озера Щучье, завершение строительства планируется в 2021 году. Общая длина сетей 18,8 км и КНС от расположенных здравниц. Проектом предусматривается строительство двух линий вдоль береговой полосы озера Шучье на восточном и на западном берегу.

В 2020 году завершено строительство Катаркольского канализационного коллектора. Смонтированы 23 КНС, проложены самотечный трубопровод - 9,4 км, напорный трубопровод - 23,3 км в две нитки, установлены 184 канализационных колодца.

В настоящее время завершены работы по реконструкции канализационных сетей в с.Дамса и пос.Научный Шортандинского района. Протяженность сетей – 4,75 км. Уложены 2,1 км канализационного коллектора в две нитки.

Проведена реконструкция канализационных сетей и очистных сооружений в п.Аршалы Аршалынского района. Проект реализуется с 2013 года, введен в эксплуатацию в 2019 году, первоначально был принят на баланс ГУ «Аппарат акима п.Аршалы», позже передан ГКП на ПХВ «Аршалы Су-2030».

В п.Аршалы также действуют с 1978 года сооружения по механической очистке с последующим сбросом на

поля фильтрации АО «Казшпал», принимающего сточные воды завода железобетонных шпал и п.Аршалы (согласно последнему заключению государственной экологической экспертизы от 21.12.2018 г., АО «Казшпал» не обслуживает водоотведение п.Аршалы).

Проведена реконструкция канализационных сетей с очистными сооружениями (КОС) в г. Державинске Жаркаинского района. Объект принят в эксплуатацию в 2020 году.

В п. Шантобе Сандыктауского района с 1973 года работают сооружения по механической очистке с доочисткой в биопрудах и последующим сбросом в р.Кутунгуз.

В 2022-2023 гг. планируется строительство КОС и канализационных сетей в г. Степняке (район Биржан сал). В настоящее время разрабатывается ПСД на «Строительство хозяйственно-бытовой канализации и комплекса очистных сооружений г.Степняк» на сумму 20,5 млн тг.

Рассматривается с направлением запроса в Агентство РК по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства вопрос разработки ПСД «Реконструкция системы канализации и строительство очистных сооружений в г. Есиль» с выделением средств из республиканского бюджета.

Вопрос строительства объектов водоотведения в районных центрах (Астраханский, Егиндыкольский, Жаксынскый, Зерендинский, Коргалжынскый, Сандыктауский районы) не рассматривается в связи с отсутствием финансовых средств.

В целом можно отметить, что в области реализуются многие проекты по строительству и реконструкции канализационных систем в городах и райцентрах. Но остается еще много неохваченных сетями канализации населенных пунктов, где стоки сливаются в неузаконенных местах, отсутствуют разрешения на осуществление сброса сточных вод. На это следует обратить особое внимание правоохранительным органам и органам экологии и здравоохранения.

Также одной из проблем Акмолинской области является то, что при проектировании и строительстве в населенных пунктах водопроводных сетей одновременно не решается вопрос водоотведения. Это в конечном итоге ведет к дополнительному загрязнению окружающей среды.

Департамент экологии по Акмолинской области.



ЭКОТУРИЗМ

ІЛЕ-АЛАТАУ ҰЛТТЫҚ ПАРКІ ЖАНЫНДАҒЫ ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕСТІҢ ОТЫРЫСЫ ӨТТІ

Алматыда Іле-Алатау мемлекеттік ұлттық табиғи паркі Қоғамдық кеңесінің кезекті отырысында парк аумағында экотуризмді дамыту мәселелері талқыланып, балаларға арналған тау шаңғысы спортын дамыту базасын дайындау туралы ұсыныс айтылды.

Еске салсақ, 2021 жылы ақпан айында Іле-Алатау ұлттық паркінде экологиялық туризм инфрақұрылымын дамытудың Бас жоспарын қарау бойынша қоғамдық тыңдау өткен. Қоғамдық тыңдау хаттамасы Іле-Алатау ұлттық паркі мен Алматы қаласы және Алматы облысы туризм басқармаларының сайттарында жарияланды. Ұлттық парктерде туристік және рекреациялық қызметті жүзеге асыру Ережесіне сәйкес тендерлік және конкурстық құжаттар жобасы да ұлттық парктің интернет-ресурсына салынды.

«Қазіргі уақытта Ұлттық парк экологиялық туризм қызметіне жерлерді ұзақмерзімді пайдалануға берілетін учаскелер саны 9-дан 8-ге, яғни 171 гектарға, қысқармерзімді пайдалануға ұсынылатын жерлер 26-дан

11-ге, 7,9 гектарға азайды. Ұзақ мерзімді жобаларға қойылатын негізгі талап - кешенді құрылыс жүргізбей, қайта алынатын қадалар қағу немесе геобұрандалар технологиясын қолдану және жердің құнарлы топырағына зиян келтірмеу. Сонымен қатар қалдықтарды басқару, тазалау құрылғыларын қолдану мүмкіндіктерін қарастыру керек», - деді Іле-Алатау МҰТП директоры Дамир Малгелдиев.

Атап өтейік, қоғам өкілдерінің пікірін ескере келе ұлттық парк жерлерін ұзақмерзімді пайдалануға беру 49 жылдан 25 жылға, қысқамерзімді пайдалануға беру 5 жылдан 1 жылға қысқарды. Қоршаған ортаға залал келтірмеу талаптары сақталмаса, Ұлттық парк келісімшартты біржақты негізде үзе алады.

Жиында Алматы қаласы туризм басқармасының жетекшісі Сабина Амангелді «ЦСКА» тау шаңғы базасын реконструкциялау жобасын таныстырды. Кеңес мүшелері аталған нысан әсіресе, балаларға ыңғайлы белсенді демалыс аймағы ретінде дамуы тиіс екендігін

атап өтті. Алдағы уақытта аталған жерде балалар тау шаңғысы базасын жасау мәселесі мен басқа да жобалар тағы да Кеңес талқысына салынады

Жиын қорытындысы бойынша кеңес мүшелері экотуризм жобасын жүзеге асыру жоспарланған учаскелерде көшпелі жиналыс ұйымдастыру туралы шешімге келді.

Атап өтейік, ерекше қорғалатын табиғи аумақтарда экологиялық туризмді дамыту азаматтардың бойында табиғатқа жанашырлықты қалыптастыруға септігін тигізетін экологиялық ағарту жұмысын жүргізуге және жергілікті халықты қызмет көрсету саласында жұмыспен қамтуға мүмкіндік береді.

Тендер мен конкурста қатысты ақпарат, қабылданған шешімдер жайында ақпарат Алатау ұлттық паркінің www.ile-alatau.kz сайтында жарияланады.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ИНФРАСТРУКТУРА НАЦПАРКОВ «АЛТЫН-ЭМЕЛЬ» И «ЧАРЫН» БУДЕТ РАЗВИВАТЬСЯ С АКЦЕНТОМ НА ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ КРАЯ

Посетителям национальных парков «Алтын-Эмель» и «Чарын» будут рассказывать об уникальной природе края и его истории. Именно на этом будет сделан акцент инвестором при реализации проекта развития

долгосрочное пользование для осуществления туристской и рекреационной деятельности победителем признано РОО «QazaqGeography».

Согласно Концепции развития экотуризма, в нацпарках основное внимание будет уделено развитию безопасных туристских маршрутов и троп, размещению туристских объектов без капитального строительства. Также предусмотрено создание современных визит-центров, глэмпингов, кемпингов, казак-ауыл и мест для караванингов, смотровых площадок, беседок для отдыха.

По словам Председателя Правления компании «QazaqGeography» Ормана Нурбаева, акцент в работе нацпарков будет сделан на образовательной деятельности детей и молодежи.

«Посетителям планируется рассказывать не только об уникальной природе края, но также о его истории. Как известно, на территории нацпарка «Алтын-Эмель» расположены древние курганы «Бесшатыр». Также последние годы своей жизни великий казахский ученый Шокан Валиханов провел на земле «Алтын-Эмель». Мы ставим цель предоставить как можно больше информации об этом молодому поколению», - отметил инвестор.

В свою очередь, Генеральный директор ГНПП «Алтын-Эмель» Халык Баядилов выразил готовность сотрудничать с инвестором по примеру стран, которые смогли, развивая



инфраструктуры и экотуризма в нацпарках.

Об этом стало известно в ходе рабочей поездки министра экологии, геологии и природных ресурсов РК Мағзұма Мирзағалиева в Алматинскую область. Главе ведомства был презентован проект развития инфраструктуры нацпарков «Алтын-Эмель» и «Чарын».

Напомним, ранее в этом году по итогам конкурсов на предоставление участков данных национальных парков в

экотуризм, поднять свою экономику.

Министр особо подчеркнул, что развитие экотуризма в национальных парках имеет важное значение.

«В Казахстане необходимо развивать экологический, организованный туризм. Потенциал для развития экотуризма в стране огромен. Главой государства поставлена задача по развитию культуры экологического туризма внутри страны. Уверен, это способствует экологическому просвещению граждан, воспитанию бережного отношения к природе. Главное, чтобы проекты были реализованы без ущерба природе. Это особо охраняемые природные территории», - сказал Мағзұм Мирзағалиев.

Отметим, в июне текущего года планируется проведение общественных слушаний по данным проектам нацпарков с приглашением экспертов, экологов и представителей общественности.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

КӨЛСАЙ КӨЛДЕРІНДЕ ЭКОТУРИЗМ ҚАЛАЙ ДАМИДЫ

Қазақстанның табиғи бірегейлігін сақтау ұйымдастырылған туризмді дамытуға тікелей байланысты. Сондықтан қазір экологиялық туризмге көп көңіл бөлінуде. Бұл жағдайда экологиялық мәнге баса

және керуен жолы, көру алаңдары, демалуға арналған орындар сияқты жағдайлар жасалғаннан кейін келушілер саны еселеп артады.

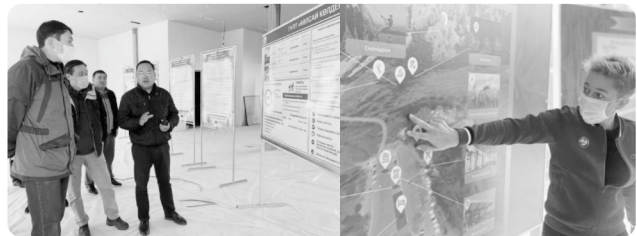
Елдегі ұлттық парктерде экотуризмді дамыту тұжырымдамасы осыған саяды. Ол тұжырымдамада туристік объектілер қоршаған ортаға ең аз жүктемемен күрделі құрылыссыз орналастырылатыны да қарастырылған. «Көлсай көлдері бойынша біз көлдерден төмен инфрақұрылым салу туралы шешім қабылдадық, автокөліктердің кіруі шектеледі, өйткені Қайыңды көлі ерекше, оны сақтау маңызды. Инвестор қажетті экологиялық, биологиялық зерттеулер жүргізгенін атап өтемін. Мұнда «зиян тигізбеу» қағидасы басты орында тұр» - деді министр Ұлттық паркке барған кезінде.

Сондай-ақ, көлдің бөгетін қалпына келтіру жоспарлануда, қазір жобалық-зерттеу жұмыстары жүргізілуде. Қайыңды көлі шамамен 100 жыл бұрын селдің құлауы нәтижесінде пайда болған. Соңғы жылдары бөгет шайылып, көлдің деңгейі төмендей бастады.

«2-3 жыл ішінде мұнда жаңа туристік маршруттар, жаяу жүргіншілерге арналған жолдар жасалады. Барлық жоспарланған жұмыстарды жүзеге асыру үшін конкурс қорытындысы бойынша жеке инвестор анықталды, ол Көлсайда бірнеше жылдан бері жұмыс істеп келеді, бұл орындарды жақсы біледі. Экотуризм бойынша барлық жобалар ұлттық парктің туристік аймағында ғана іске асырылатын болады», - деп атап өтті Мағзұм Мирзағалиев.

Естеріңізге сала кетейік, биыл «Көлсай көлдері»

МҰТП-да экотуризмді дамыту байқауында жеңіске жеткен инвестор – «Атырау-Рент» ЖШС Ұлттық паркті дамытуға 5 млрд.тенгеге жуық инвестиция тартуды



назар аударылады: ұлттық парктерде құрылатын барлық инфрақұрылым экологиялық таза материалдардан дайындалады және барлық объектілер қорық аймақтарынан тыс жерлерде орналасатын болады.

Жақында ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев «Көлсай көлдері» мемлекеттік ұлттық табиғи паркінде болып, экотуризм инфрақұрылымын құру жобасымен танысты.

Айта кетейік, Ұлттық парктегі туристер саны жыл сайын артып келеді. Пандемия шетелдік курорттарға шектеу болғанымен, ішкі туризмнің дамуына жол ашты.

Мәселен, өткен жылы Көлсайға 80 мыңға жуық турист келсе, биыл олардың саны 135 мыңға жуық болады деп күтілуде. Бұл нақты көрсеткіш емес, келушілер саны бұдан да көп болуы мүмкін. Ұлттық паркте қауіпсіз туристік бағыттар мен соқпақтар, заманауи визит-орталықтар, глэмпингтер, кемпингтер, казак ауылдары



жоспарлап отыр. Экологиялық мәнді ескере отырып, жобаның іске асырылуын бақылауды ұлттық парк жанындағы Қоғамдық кеңес жүзеге асыратын болады.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің ресми сайты.

ӨҢІРЛІК ЖАҢАЛЫҚТАР- РЕГИОНАЛЬНЫЕ НОВОСТИ

УЧАСТИЕ МЕСТНОГО НАСЕЛЕНИЯ В ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЯХ – ЭТО ВАЖНО!

Проведение общественных слушаний является одним из способов участия общественности в принятии решений по вопросам экологии и охраны окружающей среды.

Согласно пункту 3 статьи 57-2 Экологического кодекса Республики Казахстан, местные исполнительные органы за двадцать дней до проведения общественных слушаний обеспечивают открытый доступ к экологической информации, относящейся к процедуре оценки воздействия на окружающую среду намечаемой хозяйственной и иной деятельности и процессу принятия решений по этой деятельности через интернет-ресурс, а также используя иные способы информирования.

Однако практика показывает, что местное население в общественных слушаниях участвует крайне редко. Это связано прежде всего с недостаточной информированностью и незнанием граждан своих прав в



области экологии.

Между тем, право на участие общественности в принятии решений по вопросам экологии и охраны окружающей среды, которое осуществляется в том числе и посредством проведения общественных слушаний, закреплено статьей 57-1 Экологического кодекса Республики Казахстан.

Участвуя в общественных слушаниях, каждый гражданин Республики Казахстан имеет право высказать свое мнение по поводу рассматриваемого проекта, а также вносить соответствующие замечания и предложения в случае несогласия с проектными решениями. Поэтому призываем жителей области быть активнее и не пренебрегать своими правами в принятии решений по экологическим вопросам своего региона.

Департамент экологии по Акмолинской области.

АҚТАУ ӘКІМДІГІ АҒАШТАРҒА НАШАР КҮТІМ БОЛУЫНЫҢ СЕБЕПТЕРІН АТАДЫ



Маңғыстау облысы бойынша «ECOJER» аймақтық экологиялық кеңесі Ақтау әкімдігінің өкілдерімен кездесіп, көгалдандыру, санитарлық тазалау және ірі көлемді қоқыстарды шығару мәселелерін талқылады.

Маңғыстау облысы-тұщы судың табиғи көздері жоқ, күрт құбылмалы ауа райлы, құрғақ климатты, жазы өте ыстық, жауын-шашынсыз жалғыз өңір. Қазақстанның теңіз астанасында жасыл желектердің толыққанды өсуі үшін тұрақты суару, тыңайтқыштармен қоректендіру және тұтастай алғанда мұқият күтім қажет.

«ЭкоМангистау» үкіметті емес мекемесінің директоры Кирилл Осиннің айтуынша, соңғы алты жыл ішінде жыл сайын жасыл желектерді суаруға және күтіп-ұстауға орташа есеппен 1 млрд теңгеден бөлінді.

«Өкінішке орай, біз ағаштарға тиісті күтім жасамаймыз, ағаштар құрғап, жағдай жылдан жылға қайталаанады. Жыл сайын демеушілердің күшімен қала бойынша көшеттер отырғызылады. Алайда бұл ағаштар суарылмайды, себебі конкурс жарияланған кезде техникалық ерекшелікте өткен жылғы ағаштардың көлемі көрсетіледі, ал жеңіп шыққан өнім берушілер ағаштарды сметада көрсетілген санға сәйкес суарады. Демеушілер отырғызған ағаштардың бұл сметаға кірмей қалады да сол жылы кеуіп кетеді», - деді Кирилл Осин.

Ол сондай-ақ Ақтауда ауаның

ластануымен, топырақ эрозиясымен және әртүрлі теріс климаттық өзгерістермен күресетін өсімдіктерді отырғызу және сақтау қажет екеніне сенімді. Ақтау қаласындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің экология жөніндегі үйлестірушісі Бакытгүл Жақсылықованың айтуынша, өңірге Қазақстанның оңтүстік облыстарынан және Ираннан көшеттер әкелінеді. Бірақ олар тамыр алмайды, өйткені олар жергілікті климаттық жағдайларға бейімделмеген.

«Тендерді жеңіп алған кәсіпкерлер пайда табу үшін осы әкелінген көшеттерді сатып алады. Ал Маңғышлақ эксперименттік ботаникалық бағының көшеттері жергілікті жағдайларға бейімделген және олардың өмір сүру деңгейі шамамен 100 пайызды құрайды. ЖАО өкілдері, біздің ойымызша, тендерлік құжаттаманың техникалық ерекшелігінде жергілікті жағдайларға бейімделген көшеттерді сатып алу бойынша шартты белгілеуі тиіс. Олай болмаған жағдайда, бұл жай ғана желмен ұшқан бюджеттік ақша», - деп санайды Бакытгүл Жақсылықова.

Ол жасыл желектерді суару Пәтер иелері кооперативтерінің (ПИК) күшімен қала бойынша 1100 үйдің 500-інде жүргізіліп жатқанын айтты. ПИК-тің жартысынан көбі мұндай міндеттемелерді өз мойнына алуға асықпайды. Экология белсенділерінің сұрақтарына Ақтау қаласы әкімінің орынбасары Серік Гусман жауап берді. Оның айтуынша, 2015 жылға дейін облыс

орталығын көгалдандыру және санитарлық жағдай мәселелерімен коммуналдық кәсіпорындар («Көктем» МКК және «Қала жолдары» ЖШС) айналысқан. Мемлекеттік ұйымдардың жұмысы кезінде қаланың көгалдандыру және санитарлық жағдайы тиісті деңгейде болды, жасыл желектер саны жылдан жылға өсіп отырды.

«2015 жылдан бастап жоғарыда көрсетілген қызмет түрлері бәсекелестік ортаға берілді және «Мемлекеттік сатып алу туралы» ҚР Заңымен реттеледі. Көгалдандыру мен санитарлық тазалауға Мемлекеттік сатып алу бойынша конкурстар жыл сайын өткізіледі. Нәтижесінде соңғы 5 жыл ішінде осындай жүйелі проблемалар туындады», - деді Серік Гусман.

Ол сондай-ақ мердігерлік ұйымдарда конкурстық рәсімдерден өту үшін «жансыз жандар» тіркелген және нәтижесінде іс жүзінде мәлімделгеннен аз адамдар суарумен айналысатынын атап өтті.

Кездесу барысында қаланы санитарлық тазалау және ірі габаритті қалдықтарды шығару мәселелері талқыланды. Осы мақсатқа биыл 81 миллион теңге бөлінді. Техникалық ерекшелікке сәйкес мердігер полигонға контейнерлерге сыймайтын тұрмыстық техниканы, жиһазды және өзге де тұрмыстық қалдықтарды шығаруға, сондай-ақ өрт қауіпсіздігі мақсатында жабайы өсетін шөптер мен ағаш бұтақтарын шабуға тиіс. Бірақ, тәжірибе көрсеткендей, мұндай қоқысты жеке компаниялар уақытылы шығармайды. Мердігерлер айына бір рет шығады, оның өзінде аумаққа мониторинг жүргізілмейді, полигондар туралы жедел ақпаратты және ірі габаритті қалдықтарды шығаруға өтінімдерді қабылдайтын диспетчерлік қызмет жоқ.

Отырыс қорытындысы бойынша «ECOJER» өңірлік экологиялық кеңесінің мүшелері айтылған проблемаларды үкіметтік деңгейге шығаруды ұйғарды.



Сонымен қатар, өткен жылдың тәжірибесінен тендерді жеңіп алған кәсіпкерлер өз міндеттемелерін орындамағандығы байқалады. Қазіргі уақытта бұл мәселе құқық қорғау органдарының қарауында жатыр. «Құқықтық баға беріледі деп үміттенеміз», - деді Ақтау әкімінің орынбасары.

Олар ҚР Премьер-Министрі Аскар Маминнің, сондай-ақ кеңес отырысына онлайн режимінде қатысқан ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Еділ Жаңбыршиннің атына хат жолдайтын болады.

«ECOJER» Қазақстандық экологиялық аймақтық бастамалар қауымдастығы.

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУА ШЫҒАРЫНДЫЛАРЫН АСПАПТЫҚ ЗЕРТТЕУ ӘДІСІ

Қазақстан Республикасының Экологиялық Кодексінің 73 бабына сәйкес қоршаған ортаға шығарындыларға рұқсат алушы жыл сайын бекітілетін бақылау

орындауға міндетті, бұл шарттарды орындауды өндірістік экологиялық бақылауды орындау арқылы жүзеге асырады.



кестелеріне сәйкес осы рұқсатта белгіленген шекті рұқсат етілген концентрация нормативтерінің сақталуын бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

Сәйкесінше, қоршаған ортаға шығарындыларға рұқсаты бар кәсіпорын қоршаған ортаға эмиссиялар үшін рұқсатқа енгізілетін табиғат пайдалану шарттарын

Кәсіпорынға арналған рұқсат етілген шығарындылар жобасын орындау барысында ұйымдастырылған (стационарлы) және ұйымдастырылмаған көздерден бақыланатын ластаушы заттары белгіленген жоспар-кесте әзірленеді. Бұл жоспар-кесте орындалуы қажет! Егер жоспарда жылына 2-рет аспаптық өлшеулер

жүргізілуі керек болса - бұл дегеніміз, көрсетілген заттар жылына кемінде екі рет өлшенуі керек. Осылайша, атмосфераға ластаушы заттардың шығарылуын бақылауды бақылаудың жоспар-кестесіне сәйкес мүлтіксіз орындау қажет!

Егер атмосфералық ауаға зиянды (ластауыш) заттар шығарындыларының белгіленген нормативтерінің сақталуына өндірістік бақылау жүзеге асырылмағаны анықталса, онда бұл кәсіпорынның атмосфералық ауаға зиянды (ластауыш) заттарды шығаруға арнайы рұқсаттың шарттарын сақтамауына жол берілетінін білдіреді. Бұл кәсіпорынға ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодексінің 325 бабы бойынша шекті рұқсат етілген концентрация нормативтерінің сақталуын бақылауға жауапты лауазымды тұлғаға немесе кәсіпорынға жауапкершілікке әкелуі мүмкін.

МемСТ 17.2.3.02-2014 сәйкес атмосфераға ластауыш заттардың ұйымдастырылған шығарындылары бар көздер үшін аспаптық өлшеу әдістер басым болып табылады. Ұйымдастырылған көздерге түтін және желдету құбырлары, дефлекторлар т.б. жатады.

Ақмола облысының экология департаменті сынақ зертханасы профилактикалық және жоспардан тыс тексерістер кезінде 2021 жыл басынан 16 стационарлық шығарынды көздерінен аспаптық сынама алу жұмыстарын жүргізді. Оның ішінде 2 стационарлы шығарынды көздерінің ластауыш заттарының шығарындысы рұқсат етілген

шығарындылар нормативтеріне сәйкес келмейтіндігі анықталды. Осыған қатысты кәсіпорындарға айыппұл салынды және қоршаған ортаға келтірілген залал өндірілді.

Айта кетерлігі, кәсіпорындардың басым көпшілігінде МемСт 17.2.4.06-90 талаптары сақталмайды.

Жоғарыдағы стандарттың 2.2-тармағына сәйкес сынама алу орны газ ағынының тұрақталған жерінен алынуы қажет, газ ағынының өзгеретін жерлерінен кейін (бұрылыстар) сынама алу нүктесі құбырдың кемінде 4-5 диаметріне сәйкес келуі қажет. Сонымен қатар сынама алу нүктесіне ұзындығы 20-100мм, ішкі диаметрі 60-100мм болатын құбыр орнатылады.

Кәсіпорындар өндірістік экологиялық бақылау кезінде жоғарыда аталған стандарттар, оның ішінде аспаптық зерттеулер жүргізу, сынама алу кезіндегі қауіпсіздікті сақтау кезінде қолданылатын стандарттармен нормативтік актілерді сақтауы қажеттігін ескертеді.

Сонымен қатар, Департаменттің сынақ зертханасы жылжымалы көздердің аспаптық зертеуіне кезінде, жыл басынан 32 автокөліктен сынама алынып 6 автокөліктің шығарындылары шекті рұқсат етілген концентрация нормативтеріне сәйкес келмейтіндігі анықталды. Негізінен шығарындылардың артуы дизелді автокөліктерде және ұзақ уақыт пайдалануда болған көліктерге қатысты.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ УСЛУГА «ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ»

Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан (далее – Услугодатель) оказывает государственную услугу «Предоставление экологической информации» (далее – Государственная услуга) физическим и юридическим лицам с целью обеспечения населения достоверной информацией о состоянии окружающей среды и ее объектов.

На основании «Правил оказания государственных услуг в области охраны окружающей среды», утвержденных Приказом министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 02 июня 2020 года № 130 (далее –

Правила), порядок предоставления государственной услуги оказывается с момента подачи документов через веб-портал «Электронного правительства» www.egov.kz в течение 1 (одного) рабочего дня.

Режим работы веб-портала «Электронное правительство» осуществляется круглосуточно, за исключением технических перерывов, связанных с проведением ремонтных работ (при обращении услугополучателя после окончания рабочего времени, в выходные и праздничные дни, согласно Трудовому кодексу Республики Казахстан от 23 ноября 2015 года, прием заявлений и выдача результатов оказания государственной услуги осуществляются в течение следующего рабочего дня). В заявлении необходимо указать наименование материала и

реестровый номер запрашиваемого документа. Государственная услуга предоставляется на бесплатной основе. Информация о предоставлении государственной услуги размещена на сайте Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан в разделе «Государственные услуги» (www.ecogeo.gov.kz), а также на сайте РГП на ПХВ «ИАЦ ООС» в разделе «Получить экологическую информацию» (<http://iacoops.gov.kz/>).

На сайте <http://ecogofond.kz/> можно также ознакомиться с базой данных и реестрами Государственного фонда экологической информации. По всем вопросам обращаться по телефону: 8 (7172) 24 82 66.

ОБУЧАЮЩИЕ СЕМИНАРЫ ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК (далее – ИАЦ ООС) на регулярной основе осуществляет организацию и проведение краткосрочных обучающих семинаров по вопросам экологии и охраны окружающей среды.

Начиная с 10 февраля 2021 года, ИАЦ ООС проводит семинары на тему «Разъяснение норм нового Экологического кодекса».

В мае т.г. проведены 3 семинара, 2 из них в онлайн-формате и 1 семинар в офлайн-режиме с соблюдением всех санитарно-эпидемиологических норм.

Данный формат позволил вести диалог напрямую с лекторами и получить ответы на актуальные вопросы.

Семинары охватывают все секторы экономики, такие как энергетический, горнодобывающий, агропромышленный, сельскохозяйственный.

В состав лекторов входят руководители комитетов и департаментов Министерства экологии, геологии и природных ресурсов, а также эксперты рабочей группы по разработке нового Экологического кодекса.

Слушателями семинаров являются сотрудники департаментов экологии, местных органов исполнительной власти, природопользователи, представители неправительственных организаций, а также

преподаватели высших учебных заведений.

В июне т.г. семинары в области охраны окружающей среды будут временно приостановлены.

За новостями и дополнительной информацией по семинарам можно следить, подписавшись на наши социальные сети www.facebook.com/pkk.iacoos и www.instagram.com/iacoos2021.

Для участия в семинарах необходимо заполнить регистрационную форму на сайте pkk.iacoos.kz.

По всем организационным вопросам обращаться по телефонам:

8(7172) 24-81-74, 24-83-59, 24-83-56 или по электронному адресу: pkkiac@mail.ru.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДОКЛАД О СОСТОЯНИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ЗА 2020 ГОД

На основании пункта 4 статьи 166-1 Экологического кодекса РК, Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан продолжает работу по подготовке Национального доклада о состоянии окружающей среды и использовании природных ресурсов Республики Казахстан за 2020 год (НДСОС).

Национальный доклад разрабатывается ежегодно в соответствии с п.2 Правил разработки Национального доклада, утвержденных Постановлением Правительства

Республики Казахстан № 673 от 7 ноября 2016 года, в целях информирования населения о фактической экологической ситуации на территории Республики Казахстан и мерах, принимаемых по ее улучшению.

Сведения, содержащиеся в НДСОС, основываются на официальных материалах, предоставляемых центральными и местными исполнительными органами, и данных государственной статистики. Помимо статистической, экспертной и научной информации в НДС

СОС представлена динамика количественных и качественных характеристик окружающей среды и природных ресурсов в сравнении с предыдущим аналогичным периодом.

Официальная электронная версия Национального доклада публикуется на официальном сайте МЭГПР РК <http://ecogeo.gov.kz/ru>, а также Едином экологическом интернет-ресурсе <http://ecogofond.kz/lty-bajandama>.

ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК КАДАСТРЫ

«Қазақстан Республикасының табиғи ресурстардың мемлекетік кадастрлары» ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – ҚР ТРМК) автоматтандырылған Қазақстан Республикасының табиғи ресурстарының жай-күйі туралы кеңістікте келісілген мәліметтерді жинауға, жүйелеуге, сақтауға, өндеуге және көрсетуге, осы деректерді республикамыздың аумағында табиғи ресурстарды қорғауға, қалпына келтіруге және қорғауға байланысты басқарушылық, өндірістік және ғылыми міндеттерді шешуде тиімді пайдалану үшін арналған. Кадастрлық функциялар мәліметтер базасын басқарудың заманауи жүйелерімен географиялық ақпаратты жүйелерді (ГАЗ) қолдана отырып жүзеге асырылады. ГАЗ – технологиялар толықтай визуализация және кеңістіктік талдаудың артықшылықтары мен мәліметтер базасымен жұмыс істеу кезінде дәстүрлі статистикалық және

аналитикалық операцияларды біріктіреді. Қазіргі уақытта «ҚР ТРМК» АЖ 4 қосалқы жүйеден тұрады: орман кадастры, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың кадастры, жанауарлар дүниесі кадастры (аң аулау объектілері болып табылатын жануарлардың түрлері бойынша; балық және басқа да су жануарлары бойынша), оған 4598 объекті динамикалық мәліметтер бойынша кіреді. Картографиялық деректер блогы.

Ол 1: 1 000 000, 1: 200 000 масштабтағы Қазақстанның цифрлық карталарымен, топографиялық база, векторлық тақырыптық қабаттармен, әр кадастрға қатысты мәліметтер бар (ағаш түрлерінің таралу аймақтары, жануарлар түрлерінің таралу аудандары, мемлекеттік орман шаруашылығы мекемелері, аңшылық шаруашылықтары, әсіресе қорғалатын табиғи аумақтар, балық

шаруашылығы). 2016 жылы «ҚР ТРМК» АЖ-нің ақпараттық қауіпсіздік талаптарына, ақпараттық қауіпсіздік саласындағы стандарттарға сәйкестігі туралы аттестат алынды, бұл өнеркәсіптік эксплуатациялауға енгізудің құрамдас бөлігі болып табылады. Мемлекеттік жер кадастры мен интеграция жүргізілді. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 150 – бабына сәйкес 2021-2023 жылдарда мемлекеттік жер қойнауы қорының, мемлекеттік су кадастрының ақпараттық жүйелері мен интеграциялау жоспарлануда.

Өнеркәсіптік кадастрларды бірыңғай дерекқорға біріктіру Қазақстан Республикасының табиғи-экономикалық әлеуетін және нарықтық жағдайларға сәйкес табиғи ресурстар құнын бірыңғай ұлттық кешенді есепке алуға және бағалауға мүмкіндік береді.

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК КАДАСТРЫ

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 19-тарауына сәйкес Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талау орталығы» ШЖҚ РМК Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын жүргізеді.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры «Қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай ақпараттық жүйесі» ақпараттық жүйесінде (бұдан әрі – ҚОҚ БАЖ) (<https://oos.ecogeo.gov.kz>) жүзеге асырылған қалдықтарды орналастырудың әрбір объектісі бойынша кезеңділікпен толықтырылатын және нақтыланатын бірегей мәліметтер жиынтығы, геоақпараттық жүйелер негізінде жүйеленген болып табылады.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры құрылымы бойынша келесі компоненттерден тұрады:

- 1) қауіпті қалдықтардың паспорты;
- 2) қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп;
- 3) кадастрлық іс.

Қауіпті қалдықтар паспорты - қалдықтардың шығу көзі бойынша пайда болу процестерінің, олардың сандық және

сапалық көрсеткіштерінің, олармен жұмыс істеу қағидаларының, оларды бақылау әдістерінің, осы қалдықтардың қоршаған ортаға, адам денсаулығына және (немесе) тұлғалар мүлкіне зиянды әсер ету түрлерінің стандартталған сипаттамасы, қалдықтарды шығарушылар, меншігінде қалдықтар бар өзге де тұлғалар туралы мәліметтерден тұрады.

Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп екі жинақтаушы бойынша – қауіпті қалдықтарды түгендеу бланкісі және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің ақпаратын қосады.

Қалдықтарды орналастыру объектісі бойынша кадастрлық іс қалдықтарды жинақтауға және жоюға арналған жер учаскесін бөлу туралы шешімін; жер учаскесінің шекараларын белгілеу және жер учаскесіне құқық белгілейтін құжаттардың берілгені туралы анықтаманы; қалдықтарды орналастыру объектілерін құрудың техникалық-экономикалық негіздемесі; қалдықтарды орналастыру объектілерін құруға мемлекеттік экологиялық және санитариялық-эпидемиологиялық сараптамалардың оң қорытындыларын қосады.

ҚОҚ БАЖ қауіпті, қауіпті емес және қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар бойынша бойынша деректерді алу мүмкіндігімен қалдықтарды орналастыру объектілерінің картографиясы қарастырылған. Сондай-ақ, картаға иесіз қалдықтардың орналасу орындары және қалдықтарды бөлек жинауды жүргізу мақсатында қайтамалама шикізатты жинау бойынша операцияларды орындайтын объектілер қосылған, бұл қалдықтарды жүзеге асыру үшін табиғат пайдаланушыларға қайтамала шикізат пункттерінен табуға мүмкіндік береді.

Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептердің және ҚОҚ БАЖ-да тіркелген табиғат пайдаланушылардың санының өзгеруінің оң динамикасы байқалады.

2021 жылғы 1 наурызға дейін табиғат пайдаланушылардың өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрының кіші жүйесінде 2020 жылға арналған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептерді ұсыну жүзеге асырылды.

2020 жылға арналған Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын жүргізу нәтижелері бойынша ақпараттық шолу шығару жоспарлануда.